

Quickscan Flora- en faunawet Molen-Allee 7 te Loenen

Drs. John Mulder

Foto omslag: Woonhuis.

Colofon

Mulder,J.(2009): Quicksan Flora- en faunawet Molen-Allee 7 te Loenen. Adviesbureau Mulder, Apeldoorn.

In opdracht van Meurs Makelaars.

Datum rapport: 07-12-2009.

Ecologisch Adviesbureau Mulder
Trekweg 70
7322HS Apeldoorn
telefoon: 055-3010085 / 06-30470511
e-mail: contact@ecologischadviesbureau.nl
internet: www.ecologischadviesbureau.nl

© 2009 Ecologisch Adviesbureau Mulder.

1 Inleiding

Aan de Molen-Allee 7 te Loenen, gelegen in kilometerhok met Amersfoortcoördinaten 199/460, bevindt zich een boerderij, bestaande uit een woonhuis en diverse opstallen. Om te kunnen verwijzen naar aanwezige structuren zijn deze in dit rapport voorzien van een letter (zie onderstaande luchtfoto).

Men is voornemens deze gebouwen te slopen om nieuwbouw te realiseren. Hiervoor is een herziening van het bestemmingsplan nodig, Problemen met de natuurwetgeving dienen daarbij te worden voorkomen.

In verband met de voorgenomen ingrepen is besloten tot het laten verrichten van een quickscan naar de huidige natuurwaarden en mogelijke conflicten met wettelijke regels op het gebied van natuur.

Ruimtelijke ingrepen vergen ten eerste toetsing aan de *Flora- en faunawet* (soortbescherming) en daarnaast is in voorkomende gevallen een voortoets t.b.v. de *Natuurbeschermingswet* (Natura 2000-gebied) en toetsing t.b.v. de *Ecologische hoofdstructuur* (gebiedsbescherming) gewenst.

Luchtfoto met door letters aangegeven structuren, waarnaar in de tekst verwezen wordt.

2 Wetgeving

2.1 Soortbescherming

2.1.1 Flora- en faunawet

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld.

De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

Categorie 1

Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).

Categorie 2

Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: middelhoog beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.

Categorie 3

Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn striktbeschermden soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Vleermuizen vallen geheel in deze categorie. Van deze soortgroep zijn met name de vaste rust- en verblijfplaatsen en de vliegroutes beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor de onder deze categorie vallende soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Zorgplicht

Voor soorten waarvoor een vrijstelling bestaat, blijft onverkort de *zorgplicht* van kracht, d.w.z. handelingen waarbij vermoed kan worden dat er nadelige gevolgen voor planten of dieren mee kunnen worden veroorzaakt, dienen zoveel mogelijk te worden nagelaten of te worden beperkt.

Vogels

Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn, tenzij vaste verblijfplaatsen in het geding zijn die jaarrond van belang zijn. Deze soorten zijn genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermden vogelnesten'. Speciale aandacht dient ook uit te gaan naar vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (zgn. categorie 5-soorten uit de Aangepaste lijst jaarrond beschermden vogelnesten). Deze zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de directe omgeving geen alternatieven voorhanden zijn. Dat vergt een omgevingscheck.

Wanneer er beschermden soorten in een gebied zijn aangetroffen, zal men moeten onderzoeken wat voor effecten de voorgenomen handelingen/acties hebben op de aanwezige soorten en biotopen (effectenstudie). Als uit de effectenstudie blijkt dat er handelingen gaan plaatsvinden die nadelige gevolgen hebben op de aanwezige beschermden soorten, is een aanvraag ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en Faunawet aan de orde bij de Dienst Regelingen van LNV. Daarbij zal in beeld moeten worden gebracht hoe de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke gevolgen niet of in mindere mate zullen optreden.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet kent twee soorten gebieden, te weten Beschermde natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden.

Artikel 19d, lid 1 van de Nb-wet schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19d, lid 1

Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van gedeputeerde staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het derde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied of een gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19f, lid 1 schrijft het volgende voor:

Natuurbeschermingswet artikel 19f, lid 1

Voor nieuwe projecten of andere handelingen waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een op grond van artikel 10a, eerste lid, of het gebied waarvan de aanwijzing als zodanig in overweging is genomen als bedoeld in artikel 12, derde lid, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

In concreto betekent dit dat een project waarvan negatieve effecten worden verwacht, maar waarvan is uitgesloten dat deze effecten significante gevolgen kunnen hebben voor het gebied, volstaan kan worden met een toets van verslechtering en verstoring van de kwaliteit van het gebied (artikel 19d, lid 1).

Indien significante negatieve effecten uit te sluiten zijn, maar mogelijk wel effecten optreden kan worden volstaan met een onderzoek naar niet-significante effecten en een vergunningsaanvraag via de verslechtering- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstorend effect hebben op soorten. Bij de aanvraag brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten kunnen zijn van de activiteit op de natuurwaarde in het gebied en welke verzachtende maatregelen hij van plan is te nemen. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelen aanvaardbaar is.

Definitie verstoring en verslechtering

Om een verslechtering- en verstoringstoets te kunnen uitvoeren is het allereerst van belang een eenduidige definitie van verstoring en verslechtering te hebben. In de Handreiking Natuurbeschermingswet (LNV 2005) worden beide begrippen uitgewerkt.

Verstoring

In tegenstelling tot kwaliteitsverslechtering heeft verstoring geen directe invloed op de fysische kenmerken van een gebied; een verstoring betreft soorten en is vaak in de tijd beperkt (lawaaï, lichtbronnen, enz). Belangrijke parameters zijn derhalve: intensiteit, de duur en de frequentie van verstoring. Verstoring van een soort in een gebied treedt op wanneer uit de populatiedynamische gegevens betreffende die soort in dat gebied blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te zullen blijven.

Verslechtering

Onder 'verslechtering' wordt de fysische aantasting van een habitat verstaan. Hiervan is sprake als in een bepaald gebied van deze habitat, de oppervlakte afneemt of wanneer het met de specifieke structuur en functies die voor de instandhouding van de habitat op lange termijn noodzakelijk zijn, dan wel met de staat van instandhouding met de met deze habitat geassocieerde typische soorten, in dalende lijn gaat in vergelijking tot de instandhoudings doelstellingen.

2.2.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De EHS heeft als doel een samenhangend systeem van natuurgebieden van een goede kwaliteit te vormen. Om dit doel te kunnen bereiken geldt er voor de gehele EHS een planologische basisbescherming conform de Nota Ruimte. Dit houdt in dat in deze gebieden in principe geen ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het gaat om nieuwe ingrepen die nog niet planologisch zijn afgewogen en vastgelegd in streek- en bestemmingsplannen. Volgens het 'nee, tenzij'-principe staat de overheid dergelijke ingrepen alleen toe als de initiatiefnemer kan aantonen dat sprake is van redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet de initiatiefnemer onderbouwen dat de ingreep redelijkerwijs niet elders of op een andere wijze kan worden gerealiseerd (ontbreken van reële alternatieven). Mocht de ingreep toch worden toegestaan, dan is het compensatiebeginsel aan de orde.

Er dient getoetst te worden op significant negatief effecten op wezenlijke (actuele en potentiële) kenmerken en waarden, zoals natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Indien significante effecten te verwachten zijn kan doorgang mogelijk plaatsvinden voor individuele ingrepen als er sprake is van een groot openbaar belang én er geen alternatieven voorhanden zijn. Als dit niet aangetoond kan worden is er bij individuele kleinschalige ingrepen nog de mogelijkheid tot het aanvragen van een herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Vooroverleg met de provincie is dan raadzaam.

De instandhoudingsdoelen zijn beschreven in het Streekplan 2005 en de Streekplanuitwerking.

Als door een ingreep natuur verloren gaat, moet deze met behulp van een compensatieplan elders worden gecompenseerd. Het verlies aan areaal EHS dient namelijk altijd gecompenseerd te worden conform de provinciale regels. Voor compensatie plaats vindt dient eerst mitigatie plaats te vinden. Mitigatie is het treffen van maatregelen die negatieve

effecten reduceren of wegnemen.

Het Provinciale Streekplan (2005) zegt: het totale oppervlak aan natuur en bos in de provincie mag niet verminderen. Dus waar iets verdwijnt, zal dat op een andere plaats vervangen moeten worden. Naast compensatie geldt er tevens een kwaliteitstoelage.

De gemeente moet, wanneer er sprake is van een vorm van compensatie, tegelijkertijd met het ontwerp-bestemmingsplan over de oude locatie ook een ontwerp-bestemmingsplan voor de compensatie van bos of natuur, inclusief de kwaliteitstoelage, indienen.

3 Consequenties voor het plangebied

3.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op soorten gerichte regelgeving en altijd van toepassing bij ruimtelijke ingrepen. Beoordeeld moet worden of er significante effecten te verwachten zijn op individuen, populaties of vaste verblijfplaatsen van in de wet genoemde soorten.

Een onderzoek naar mogelijke problemen met deze wet begint gewoonlijk met een zogenaamde quickscan. In een quickscan Flora- en Faunawet wordt aan de hand van een veldbezoek, aanwezige soorten en habitats en vergelijking met bestaande kennis van de regionale verspreiding van planten en dieren een inschatting gemaakt van mogelijke significante effecten op beschermde plant- en diersoorten.

3.1.1 Bronnenonderzoek

Historische gegevens zijn vaak op basis van uurhokken (5x5km). Gedetailleerdere data zijn vaak bekend bij PGO's en tegen betaling opvraagbaar bij het Natuurloket. Waarneming.nl is een andere bron van verspreidingsgegevens.

Het Natuurloket geeft voor het betreffende kilometerhok aan, dat op de er nauwelijks gegevens bekend zijn, veel soortgroepen zijn zelfs nooit onderzocht. Er is dus weinig tot niets bekend over recentelijk voorkomen van beschermde soorten in dit gebied. Er blijken wel 8 algemene en één strenger beschermde zoogdiersoort gemeld te zijn. De laatste betreft waarschijnlijk een vleermuissoort.

Uit het kilometerhok 199/459 geeft het Natuurloket een reptielensoort aan. Mogelijk gaat het om een voorkomen langs de spoorlijn of bij het Kasteel Ter Horst. Waarschijnlijk betreft het Hazelworm of Levendbarende hagedis. Het aan reptielen rijke aaneengesloten bos- en heidegebied van de Veluwe ligt op slechts een kilometer afstand. Een voorkomen van reptielen binnen het plangebied is echter uitgesloten.

De plantensoorten voor dit gebied bekend bij de Landelijke Vegetatiedatabank toont slechts algemene, niet-beschermde soorten.

Op de door de provincie beschikbaar gestelde Vleermuizenwaarderingkaart wordt het onderzoeksgebied niet genoemd.

Raadpleging van waarneming.nl. geeft een waarneming van een Hermelijn net ten westen van Loenen. De Steenmarter komt ook steeds meer westelijk van de IJssel voor, getuige waarnemingen in en rond Apeldoorn (waarneming.nl) en een verkeersslachtoffer tussen Loenen en Klarenbeek (persoonlijke waarneming, 2008).

3.1.2 Veldbezoek

Ten behoeve van een goed inzicht in de plaatselijke situatie is op 30 november 2009 een veldbezoek gebracht aan het terrein. Er is gekeken naar planten en dieren in, op en rond de te slopen gebouwen. Speciale aandacht ging hierbij uit naar jaarrond beschermde nesten van vogels en naar vleermuizen en Steenmarter.

De aangetroffen situatie is als volgt te omschrijven (voor letterverwijzingen van gebouwen zie foto verderop):

Het te onderzoeken terrein bestaat uit botanisch niet interessant grasland met een boerderij en meerdere opstallen. De woning is een vrijstaand, uit bakstenen opgetrokken, gebouw met een pannendak. Er is volgens opgave van de bewoners geen kruipruimte aanwezig. De helft van de zolderruimte is geïnspecteerd en leverde slechts wat muizenkeutels op. In een deel van de woning wonen anderen, waardoor inspectie van hun zolderdeel onmogelijk was. Aangenomen wordt dat deze gelijksoortig is en daarmee ook geen vleermuizen huisvest. Andere, nauwelijks inspecteerbare delen van de woning, zoals de ruimte tussen dakbeschoot en dakpannen lijken geschikt voor vleermuizen en Huismussen. De laatste waren ook op het erf aanwezig.

De opstallen zijn van diverse materialen vervaardigd, zoals baksteen, hout, metalen en eternieten golfplaten etc. Alle ruimtes zijn bezocht en bekeken op (sporen van) beschermde diersoorten.

In het schuurtje met nummer D werd een aantal (resten van) nesten van Boerenzwaluwen gezien.

In de dakconstructie van gebouw met nummer C werd een paartje Huismussen gezien, waarvan de man aan het tsjilpen was.

Een deel van gebouw G bevat nog een waterhoudende mestkelder. Gezocht is naar eventuele overwinterende vleermuizen. Deze werden niet waargenomen.

In schuur F werd een plek aangetroffen met afgebeten veren, zo te zien van eend, duif en kip. Het betreft een zogenaamde plukplek van een roofdier. Steenmarter lijkt de meest voor de hand liggende kandidaat. Er werden echter nergens latrines of losse keutels van zoogdieren aangetroffen, die de soort konden bevestigen. Niet geheel uit te sluiten is het dat de plukplek afkomstig is van een (verwilderde) kat.

Direct rondom het huis en op de muren bevinden zich geen beschermde planten en in het grasland zijn deze ook niet te verwachten.

Nabij de zuidgrens van het perceel loopt een watergang (Loenensche Beek). Deze blijft echter buiten de geplande ingreep en wordt verder buiten beschouwing gelaten. Langs de Molen-Allee ligt een ondiepe, droge greppel. Nabij het erf lag in het grasland een tijdelijke regenplas. Overig open water is niet aanwezig, wat de aanwezigheid van vissen en (voortplantingsplaatsen van) amfibieën uitsluit.

Langs de gehele erfsgrens met de Molen-Allee is een laanbepanting aanwezig in de vorm van een dubbele rij eiken met een diameter op ooghoogte van circa 30-40 cm. Aan de overzijde van de weg bestaat deze uit een driedubbele rij. Het valt niet uit te sluiten dat deze bomen vaste verblijfplaatsen van vogels en vleermuizen bevatten en een functie als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen is zo goed als zeker. Deze bomen vallen buiten de geplande ingreep, maar worden wel beïnvloed door de plannen.

Luchtfoto van het erf en omgeving.

Woonhuis.

Halfopen deel van gebouw C.

Interieur van dichte deel van gebouw C.

Gebouw B.

Gebouwen D,E en G (v.l.n.r.).

Gebouw F.

Deel van de zolder van het woonhuis.

Boerenzwaluwnest in gebouw D.

Afgebeten veren in gebouw F.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natuurbeschermingswet

Onderhavig perceel valt buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden, is echter wel gelegen binnen korte afstand van het Natura 2000-gebied Veluwe. Aangezien de bescherming van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden ook een externe werking bezit, moet beoordeeld worden of de geplande ingreep mogelijke significante gevolgen kan hebben voor de habitats en soorten waarvoor het Natura 2000-gebied zich kwalificeert.

Allereerst moet vastgesteld worden of effecten te verwachten zijn en zo ja of deze significant of niet zullen zijn. Hieruit volgt of een vergunning aangevraagd dient te worden en zo ja via een passende beoordeling of een verslechtings- en verstoringstoets.

Natura 2000-gebied 'Veluwe' kwalificeert zich voor de volgende habitats en soorten zijn:

- Stuifzandheiden met struikheide
- Binnenlandse kraaiheidebegroeiingen
- Zandverstuivingen
- Zwakgebufferde en zure vennen
- Beken en rivieren met waterplanten
- Droge en vochtige heiden
- Jeneverbesstruwelen
- Heischrale graslanden
- Blauwgraslanden
- Actieve hoogvenen
- Pioniervegetaties met snavelbiezen
- Beuken-eikenbossen met hulst
- Eiken-haagbeukenbossen
- Oude eikenbossen
- Vochtige alluviale bossen

- Drijvende waterweegbree
- Beekprik
- Gevlekte witsnuitlibel
- Kamsalamander
- Meervleermuis
- Rivierdonderpad
- Vliegend hert
- Boomleeuwerik
- Draaihals
- Duinpieper
- Grauwe klauwier
- IJsvogel
- Nachtzwaluw
- Roodborsttapuit
- Tapuit
- Wespendief
- Zwarte specht

Bovenstaande lijst in aanmerking nemend kan geconcludeerd worden dat de ingreep via een externe werking geen significante invloed kan hebben op de kwalificerende habitats en dat van de kwalificerende soorten de aanwezigheid binnen het plangebied of directe omgeving op grond van hun ecologische behoeften uitgesloten kan worden. Er worden dan ook in het geheel geen effecten zoals doden of beschadigen van individuen, oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, geluids-, licht-, trillingshinder, optische verstoring of mechanische effecten op genoemde habitats en soorten verwacht door de geplande ingreep. Er is dus geen sprake van aantasting van voor dit gebied kwalificerende habitats en soorten. Een passende beoordeling of verslechterings- of verstoringstoets kan achterwege blijven.

3.2.2 Ecologische hoofdstructuur

De Loenensche Beek nabij de zuidoostgrens van het onderzoeksgebied. Deze wordt in de Ecologische Hoofdstructuur aangegeven als Natuur. De Loenensche Beek valt echter juist buiten de perceelsgrenzen van het plangebied. De Ecologische Hoofdstructuur biedt geen externe werking zoals bij Natura 2000-gebieden.

4 Effectenbeoordeling

4.1 Voorgenomen ingreep

Er bestaan plannen de aanwezige structuren, te weten het woonhuis en alle schuren en stallen, volledig te verwijderen (af te breken) en op het erf nieuwbouw te realiseren.

4.2 Te verwachten effecten

Effecten van ingrepen kunnen bestaan uit het verstoren en/of doden van individuen en aantasting van kwaliteit en kwantiteit van leefgebied, isolatie van populaties e.d. Bij een beoordeling dient dus ook de omgeving betrokken te worden. De ingreep staat ook niet op zichzelf en moet in combinatie met andere ingrepen op het gebied van ruimtelijke ordening in het gebied bekeken worden. Zo wordt een aan het plangebied aansluitend 8 hectare groot industrieterrein aangelegd (Kieveen).

Realisatie van de voorgenomen plannen brengt totale vernietiging van bestaande structuren op het erf (gebouwen) met zich mee en daarmee een grote mate van verstoring en vernietiging van leefgebied van alle aanwezige beschermde soorten. Tevens kan het veranderd gebruik invloed hebben op in de bomenrijen levende soorten. Naast eventuele benodigde kap- en snoeiactiviteiten valt te denken aan toegenomen activiteit overdag én in het donker en aan licht- en geluidsvervuiling.

Vogels

Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid van Huismusnesten onder de dakpannen van het woonhuis en in andere gebouwen zoals gebouw C. In gebouw D broeden regelmatig Boerenzwaluwen. Het afbreken van deze structuren onttrekt de dieren traditionele nestplaatsen.

Steenmarter

Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid van Steenmarters op het erf en in gebouwen. Het gaat daarbij mogelijk om nestplaatsen en foerageergebied. De veranderingen als gevolg van de plannen ontnemen mogelijk aanwezige Stenmarters van leefgebied. Hierbij moet in aanmerking genomen worden dat effecten als vermindering in kwaliteit en kwantiteit van leefgebied voor grondgebonden zoogdieren (naast Steenmarter wellicht ook Egel, Wezel, Bunzing en Hermelijn) door optelling van effecten bij die van industrieterrein Kieveen nog groter is.

Vleermuizen

Het is aannemelijk dat vleermuizen zich ophouden op en langs het plangebied door de aanwezige structuren zoals gebouwen en de aan het nabijgelegen bosgebied Veluwe aansluitende groenstroken met bomen. Zo kunnen er vleermuizen in het woonhuis zitten en kunnen de bomenrijen direct grenzend aan het plangebied in gebruik zijn als foerageerplek, vliegrouete en mogelijk ook als kolonieplaats. Vleermuizen kennen meerdere vaste verblijfplaatsen waar ze regelmatig naar terugkeren en zijn verder gevoelig voor verstoring, bijvoorbeeld voor licht en onderbrekingen van lijnvormige structuren.

Realisatie van de voorgenomen plannen kan significante verstoring en vernietiging van

leefgebied (verblijfplaats) van vleermuizen met zich mee brengen, indien deze hier leven. Vanwege ontbreken van gegevens is onvoldoende bekend is om welke soort of om welke aantallen het gaat en wat de functie van hun eventuele verblijf is (bv. zomerverblijf, kraamkolonie, paarplaats, overwinteringsplek). Een exacte effectenbeoordeling op soort- of populatie- of individuschaal is daarmee niet mogelijk.

5 Conclusies

Onderhavig rapport dient beschouwd te worden als een quickscan Flora- en faunawet en geen uitvoerig onderzoek. Geconcludeerd wordt dat problemen gerelateerd aan deze wet zich voor zullen doen bij ten uitvoer brengen van geplande activiteiten.

Mogelijke problemen doen zich voor bij de Huismussen, Boerenzwaluwen en de misschien aanwezige Steenmarters en vleermuizen.

Huismus

De Huismus is een, vaak in kolonies broedende, gebouwbewonende vogelsoort met een betrekkelijke trouw aan de nestplaats en een vaak jaarrond gebruik van nesten als slaapplek. De soort behoort daarmee tot Categorie 2 (nesten gehele jaar beschermd) genoemd in de Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Een paartje werd gezien in de nok van gebouw C (mogelijk geschikt als nestplaats) en kan tevens verwacht worden onder de dakpannen van de woning. Uit een omgevingscheck blijkt dat de ligging in het buitengebied, met vele boerderijen met pannendaken, voldoende alternatieve broedgelegenheden voor deze dieren biedt. De verwachting is dat de dieren voldoende uitwijkmogelijkheden hebben, waardoor de jaarrond bescherming van de nestplaatsen komt te vervallen. In gebruik zijnde nesten zijn echter wel beschermd. In verband hiermee dient sloop van gebouw C en het woonhuis derhalve buiten het broedseizoen van vogels te geschieden om problemen met de Flora- en faunawet te voorkomen. Voor deze soort dient daarvoor minimaal de periode half maart t/m augustus aangehouden te worden als broedperiode.

Boerenzwaluw

Boerenzwaluwen staan op de lijst van zgn. categorie 5-vogelsoorten (jaarlijks terugkerende dieren). Uit een omgevingscheck blijkt dat de ligging in het buitengebied met vele boerderijen en schuren voldoende alternatieve broedgelegenheden voor deze dieren biedt, waardoor de bescherming van de nestplaatsen komt te vervallen. In gebruik zijnde nesten zijn echter wel beschermd en in verband daarmee moet sloop van in ieder geval gebouw D geschieden buiten de tijd dat Boerenzwaluwen zich voortplanten. Boerenzwaluwen komen jaarlijks vanuit hun overwinteringsgebied in Nederland aan en hebben daar doorgaans twee broedsels per seizoen. Als te vermijden periode dient minimaal april tot en met augustus aangehouden te worden. Ten alle tijden geldt echter slechts de daadwerkelijke aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten, ook als deze afwijken van voornoemde periode.

Steenmarter

De Steenmarter heeft zijn verblijfplaatsen vaak in schuren, zolders e.d. Voorkomen in de regio is voldoende aangetoond. Het erf met vele rommelige gebouwen in verval met troep voldoet zeker aan de eisen van een verblijfplaats van deze soort. Plukresten van prooidieren lijken te wijzen op aanwezigheid van deze soort op enig recent moment. Hiermee is de soort nog niet eenduidig aangetoond. Aanvullend onderzoek lijkt aanbevelenswaardig, maar inventarisatie van Steenmarters is niet eenvoudig. Zichtwaarnemingen worden zelden en dan vrijwel altijd 's nacht gedaan. Het gemakkelijkst is aantonen van sporen in de vorm van individuele keutels of beter nog latrines. Soms zijn bewoners op de hoogte vanwege geluids- of stankoverlast. Tijdens nachtelijk onderzoek aan vleermuizen worden echter regelmatig ook Steenmarters waargenomen.

Vleermuizen

Bepaalde af te breken structuren, zoals het dak van het woonhuis en de niet te controleren ruimtes tussen dak en isolatie bij de vele schuren, zijn in principe geschikt als verblijfplaats van vleermuizen. De in de directe invloedssfeer gelegen bomen langs de weg kunnen mogelijk ook vleermuizen herbergen. Naast verblijfplaatsen in holtes kunnen deze mogelijk ook een belangrijke schakel binnen het leven van vleermuizen vervullen in de vorm van bijvoorbeeld een belangrijke vliegroute. De stroken met bomen staan in verbinding met het bosmassief op de Veluwe en haken aan bij vele boerderijen. Vleermuizen volgen bij voorkeur dergelijke groenstroken. De Dienst Landelijk Gebied van het Ministerie van LNV beveelt onderzoek aan volgens het landelijke door de Gegevensautoriteit Nederland opgestelde Protocol voor vleermuisinventarisaties. Aanbevolen wordt om hier in ieder geval onderzoek volgens dit protocol te laten verrichten naar vleermuizen in de kraamperiode (circa mei-juni) en de paartijd (augustus-september). Tijdens dit onderzoek kunnen en passant waarnemingen gedaan worden van Steenmarters en gebouw- en boombewonende vogels.

Bijlage 1. Gegevens Natuurloket (30-11-2009)

Rapportage voor kilometerhok X:199 / Y:460								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						slecht	-	1975-1990
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen					1	slecht	0%	1992-2007
Zoogdieren	8	1				matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels			1			slecht	0%	1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Rapportage voor kilometerhok X:199 / Y:459								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						niet	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren		1				slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels			1			slecht	0%	1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen		1				slecht		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007